

Kasteel-Bier). Dat is samen met Reuze-Bier en Rosen-Pils (allebei uit Rozendaal bij Duinkerke) een klinkend voorbeeld voor onze Vlaamse brouwers die doorgaans voor de biernaam het Franse model klakkeloos vertalen, bv. Bieren Bavik (dan nog met het onzinnige meervoud!). Zelfs in Wallonië heb ik een reclamebord gezien met Busch Beer, een naam die wel niet inzake spelling maar toch syntactisch volkomen in orde is met ons Nederlands taaleigen.

● Onze vriend uit de Eure schrijft dat z'n vader altijd sprak van Hedingen toen ze Hesdin passeerden. Zou dat soms niet beter zijn als Heusden, of is het een latere Vlaamse aanpassing zoals Robaais i.p.v. Robeke. (Denk aan de eigenaam van Roobaey.)

● Ik heb pachtbrieven liggen die gedateerd zijn, de ene met „Actum in dobbel tot Belle desen derden maerte aghthien hondert thiene” en de andere „desen 5 germinal v 't jaer der rep. 5”. Dit bewijst dat de werkelijke verfransing in Frans-Vlaanderen pas echt doorgedreven werd in de XIXe eeuw. Dit betekent ook - meen ik toch - dat het koppig vasthouden aan eigen taal en aard op dat ogenblik een traditie geworden was in de Westhoek. Ik ben bang dat de notariële akten in de overige Zuidelijke Nederlanden, die toen ook bij Frankrijk aangehecht waren, al in het Frans opgesteld waren. Want de Nationale Conventie had al geëist, krachtens de wet van 8 en 10 pluviôse, dat alle openbare akten in het Frans gesteld moesten worden. (Zie Flamands de France, blz. 34 - Uitgave Annales Du Comité Flamand de France 1954.) Het enigste Frans dat op die pachtbrieven voorkomt is het stempel. Op het jongste exemplaar is het goed leesbaar, nl. Empire Français 25 C.

● In het vorige nummer heb ik de vroegere naam van Sint-Silvesterskappel bij vergissing verkeerd geschreven. Het is niet Waalskappel Hille maar Hillewaalskappel (of Hillewaelskappel zoals het in de kerk van dit dorp gespeld staat). In z'n toponymisch woordenboek spelt de Flou de naam als Hildewaertscappel, ongeveer zoals in een bron opgenomen in het IXe deel, blz. 1013. Maar in het XVIIIe deel van z'n grote werk, op blz. 1680 staat dan weer uit 1680 geciteerd: „Hillewaalscappel ende Sinte Marijescappel” (uit het archief van Kassel). Zeker is dat Hildeware een eigenaam is. Prof. Maurits Gyseling bespreekt deze dorpsnaam jammer genoeg niet in z'n merkwaardig Toponymisch woordenboek.

C. Moeyaert

frans-vlaams taalbijtuintje

Dit keer opgedragen aan K. de Busschere, Pittem, M. Vermeulen, Rumbeke en Dr. P.C. Paardekooper, Eindhoven.

**Een ouden oom is een ouden droom
maar een oude moeie, ça c'est bon.** (Zermezele)

Je mag veel meer verwachten van een oude suikertante als van een dito oom.

Van een voetje komt er een steptje („staptje”) (Zermezele)

Wie begint met toe te geven, zal ermee moeten doorgaan.

**'t En is maar de rook die buitengaat,
en Lucie ging hem nog nereslaan met heur schorte.** (Zermezele¹)

Gezegd van vrekkinge mensen, ook potteraars genoemd in Frans-Vlaanderen.

Me meugen nie gaan op één been. (Zermezele)

Je moet tenminste twee borrels drinken.

Je zoudt hangen over een zijde. (Herzele, Ekelsbeke)

Hetzelfde, namelijk als je maar één borrel zou drinken.

**Drienkt een pientje lijk een zwientje,
Drienkt een sloksje, volt op een hoptje.** (Zermezele)

Opgetekend door K. Baert, Izegem. Een hoptje is een hoopje. Op een hoptje vallen wil zeggen: ineensorten.

Je hebt Ons Heres hoofd afgebeten. (Zermezele)

Wordt gezegd van iemand die z'n boterham begint te eten zonder kruisteken of een snee brood afsnijdt van een nieuw brood zonder en met z'n broodmes een kruis over geslagen te hebben. Opgetekend door K. Baert, G. Bourgeois en E. de Sutter uit Izegem.

Je moe nooit in twee dijken tegare springen. (Ekelsbeke)

Je moet de moeilijkheden niet opstapelen.

Geen kruus maken, m'hen genoeg mee één. (Rubroek)

Bijgelovig gezegde tegen iemand die een hand wil geven over de armen van twee andere personen die ook elkaar een hand geven.

C. Moeyaert.

over en voor frans-vlaanderen.

● Onder de titel „ABN, de oplossing voor Frans-Vlaanderen”, schreef Jozef Deleu een artikel in het februari-nummer 1967 van „Bouw”, jaargang XII, nummer 4, tijdschrift van de ABN-kernen in Vlaanderen.